WARIES MISDAADREEKS · Nº 041

Schering en Inslag

in Almelo

De zaak van het gestolen stalenboek

Een strafdossier waarin u de rechter bent

UITGEVERIJ WARIES

VOORAF

Aan de rechter

Op dinsdag 3 maart 2026 dient bij de Rechtbank Overijssel, zittingsplaats Almelo, de strafzaak tegen Ilse Wegdam, zesenveertig jaar, textielrestaurateur. Zij wordt ervan verdacht dat zij op zaterdag 13 september 2025, tijdens de Draaddag in De Spoelerij, een negentiende-eeuws stalenboek heeft gestolen: een in leer gebonden boek met 212 stalen katoenen damast van de Almelose firma Ter Weele & Co., verzekerd voor € 48.000. Het boek is nooit teruggevonden.

U bent de politierechter. Het dossier ligt voor u: de aangifte, de bevindingen van de politie, verklaringen van getuigen die in en rond de oude weverij waren, appjes, logboeken, foto's, een krantenknipsel, het rapport van een vezelonderzoek. Daarna volgt het verslag van de zitting zelf, met de getuigen die u ter terechtzitting hebt gehoord, het requisitoir van de officier van justitie en het pleidooi van de advocaat. Waar in dat verslag ‘de politierechter’ staat, bent u dat.

De officier van justitie is ervan overtuigd dat zij de juiste persoon heeft aangeklaagd. De verdediging vindt dat het dossier rammelt, onder meer omdat de getuigen die die middag langs het kasteelpark liepen het onderling niet eens zijn over de tijd: de een noemt half vier, de ander kwart over vier, de derde half vijf. Het is aan u om uit te zoeken hoe dat kan.

Een rechter mag zich alleen laten leiden door wat in het dossier en op de zitting naar voren is gekomen. Dat geldt ook voor u. Alles wat u nodig hebt staat in dit boek. Er is één antwoord dat alle stukken verklaart, en elk ander antwoord loopt ergens vast op een bewijsstuk. Niet elke getuige vertelt de waarheid, en niet iedereen die liegt is een dief.

Zo gebruikt u dit boek. Lees het dossier (Deel I en II) en het zittingsverslag (Deel III) in volgorde, of blader terug wanneer u iets wilt nagaan. In Deel IV vindt u de zes vragen die u als rechter moet beantwoorden, werkbladen voor een tijdlijn en een overzicht van de betrokkenen, en een vonnisformulier. Wie vastloopt, kan hints lezen in drie niveaus; die staan op hun kop gedrukt. De uitwerking zit achter een verzegelde pagina. Reken op twee tot vier uur speeltijd. Potlood en een horloge met een secondewijzer zijn handig, maar niet nodig.

Een praktische opmerking. Het Strafdossier telt meer stukken dan hier zijn opgenomen; wat u leest is de selectie die partijen relevant vonden. De dossierpaginanummers rechts boven elk stuk verwijzen naar het oorspronkelijke dossier. Verwijzingen in dit boek naar ‘p.’ gaan altijd over de bladzijden van dit boek.

De griffie

Inhoud

VOORWERK

Aan de rechter ... 3
Wie is wie ... 7

DEEL I · DE ZAAK

Dagvaarding en tenlastelegging ... 9

DEEL II · HET PROCESDOSSIER

01 Proces-verbaal van aangifte ... 12
02 Proces-verbaal van bevindingen: plaats delict ... 14
03 Programmafolder Draaddag ... 17
04 Krantenknipsel ... 18
05 Conditierapport stalenboek (uittreksel) ... 20
06 Proces-verbaal van doorzoeking voertuig ... 22
07 Verklaring getuige Gerrit Leusink ... 23
08 Verklaring getuige Bram Wolters ... 24
09 Verhoor verdachte Ilse Wegdam ... 27
10 Verklaring getuige Annet Morsink ... 29
11 Verklaring getuige Wilma Hulsbeek ... 31
12 Groepsapp 'Draaddag crew' ... 33
13 Verklaring getuige Ruud Smelt ... 35
14 Verklaring getuige Dina Nijenhuis ... 37
15 Proces-verbaal van bevindingen: situatieschets en locatiegegevens ... 38
16 Verklaring getuige Femke Rouwmaat, met foto ... 40
17 Verklaring getuige Sanne Oude Hengel ... 42
18 Verklaring getuige Sander Kremer, met foto ... 43
19 Proces-verbaal van bevindingen: herkenning en financiële gegevens ... 45
20 Verhoor verdachte Daan ter Weele ... 47
21 Fotoverslag stichting (selectie) ... 49
22 Verklaringen deelnemers rondleiding ... 51
23 Tweede verhoor verdachte Ilse Wegdam ... 53
24 E-mailwisseling Brouns en Wegdam ... 55
25 Proces-verbaal van bevindingen: financiële positie verdachte ... 56
26 Verklaring getuige Victor Brouns ... 57
27 Rapport vezelonderzoek ... 58

DEEL III · DE TERECHTZITTING

Opening en verdachte ... 60
Getuige Hennie ter Weele ... 61
Getuige Gerrit Leusink ... 63
Getuige Bram Wolters ... 64
Getuige Daan ter Weele ... 65

Wie is wie

IN DE RECHTSZAAL

Ilse Wegdam (46)	Verdachte. Textielrestaurateur, Atelier Wegdam Textielconservering in Almelo. Gaf op de Draaddag demonstraties met het stalenboek.
mr. Koen Stegeman	Advocaat van de verdachte.
mr. Paulien Groothuis	Officier van justitie.
mr. Jolien Brinkers	Griffier.

IN DE SPOELERIJ

Johanna (Hennie) ter Weele (78)	Eigenaar van het stalenboek. Laatste telg van de fabrikantenfamilie Ter Weele. Aangeefster.
Daan ter Weele (39)	Haar neef. Bracht haar die ochtend naar De Spoelerij.
Victor Brouns (61)	Handelaar in oud textiel uit Deventer. Bemiddelt bij de voorgenomen verkoop van het boek.
Annet Morsink (55)	Voorzitter van de Stichting Draaddag Almelo, organisator van de dag.
Bram Wolters (36)	Beheerder van De Spoelerij. Techniek, sleutels, balie.
Gerrit Leusink (71)	Oud-wever, vrijwillig rondleider. Bedient de Vierurenfluit.
Wilma Hulsbeek (58)	Vrijwilliger in het café.
Sanne Oude Hengel (29)	Textielontwerpster met een studio in De Spoelerij. Gaf een weefworkshop voor kinderen.
Erik Haverkate (49)	Vrijwillig fotograaf van de stichting.

BUITEN, EN DAARNA

Femke Rouwmaat (34)	Bezoekster, maakte foto's in de shedzaal.
Ruud Smelt (44)	Hardloper, liep die middag langs het kasteelpark.
Dina Nijenhuis (83)	Zat op een bankje aan het pad langs het kasteelpark.
Sander Kremer (38)	Voerde met zijn dochter Liv de eenden aan het water langs het park.
Joke Bosch (66) en Henk Pot (74)	Deelnemers aan de rondleiding van half vier.
Yvonne Lammers	Rechercheur, Recherche Almelo-Hagen. Leidde het onderzoek.
Rik Dijkhuis	Hoofdagent, eerste ter plaatse.
dr. Mirjam Veldkamp	Vezeldeskundige, Forensisch Textiellab Oost.

DEEL I

De zaak

Wat de officier van justitie de verdachte verwijt.

OPENBAAR MINISTERIE

Arrondissementsparket Oost-Nederland, locatie Almelo

DAGVAARDING parketnr. 08/731406-25

Dagvaarding politierechter

Uitgereikt woensdag 28 januari 2026 · zitting dinsdag 3 maart 2026, 13.30 uur, zaal 2

De officier van justitie in het arrondissement Oost-Nederland roept hierbij op:

> **Ilse Johanna Wegdam**, geboren op 2 april 1979 te Hengelo (O.), wonende te Almelo,

om als verdachte te verschijnen ter terechtzitting van de politierechter in de Rechtbank Overijssel, zittingsplaats Almelo, op dinsdag 3 maart 2026 om 13.30 uur, teneinde terecht te staan ter zake van het navolgende feit.

TENLASTELEGGING

dat zij op of omstreeks 13 september 2025 te Almelo, in elk geval in Nederland, in een pand genaamd De Spoelerij, met het oogmerk van wederrechtelijke toe-eigening heeft weggenomen een stalenboek (titel *Ter Weele & Co. · Damasten No. 4 · 1873*), in elk geval enig goed, dat geheel of ten dele aan een ander toebehoorde dan aan verdachte, te weten aan J.M. ter Weele;

(artikel 310 Wetboek van Strafrecht)

subsidiair, voor zover het voorgaande niet tot een veroordeling mocht leiden: dat zij op of omstreeks 13 september 2025 te Almelo opzettelijk een stalenboek (titel *Ter Weele & Co. · Damasten No. 4 · 1873*), toebehorende aan J.M. ter Weele, welk goed verdachte uit hoofde van haar beroep van textielrestaurateur, in elk geval anders dan door misdrijf, onder zich had, wederrechtelijk zich heeft toegeëigend;

(artikel 322 jo. 321 Wetboek van Strafrecht)

De officier van justitie,

P. Groothuis

mr. P.A. Groothuis

DEEL II

Het procesdossier

Zevenentwintig stukken: aangifte, bevindingen, verklaringen, logboeken, foto's en rapporten, in de volgorde waarin ze aan het dossier zijn toegevoegd.

STUK 01

dossierpag. 003

Proces-verbaal van aangifte

Aangeefster: J.M. (Hennie) ter Weele · opgenomen zaterdag 13 september 2025, 17.40 uur, ter plaatse in De Spoelerij

POLITIE · EENHEID OOST-TWENTE · RECHERCHE ALMELO-HAGEN
Proces-verbaal van aangifte · PL0600-2025219874-1

Verbalisant	Y. Lammers, rechercheur
Aangeefster	Johanna Maria ter Weele, geb. 1947, wonende te Almelo
Feit	diefstal uit vitrine, De Spoelerij, Almelo
Pleegtijd	zaterdag 13 september 2025, tussen 15.20 en 16.25 uur

Ik doe aangifte van diefstal van een stalenboek dat mijn eigendom is. Ik ben achtenzeventig jaar en de laatste van de familie Ter Weele die nog in Almelo woont. Mijn overgrootvader had met zijn broer de weverij Ter Weele & Co., die heeft bestaan van 1868 tot 1971. Wij maakten katoenen damast en bonte weefsels, voor een groot deel voor de handel op Indië. Van al die jaren zijn een paar stalenboeken overgebleven. Dit is het mooiste: *Damasten No. 4*, uit 1873, met 212 ingeplakte stalen, en bij elk staal in sierlijk handschrift het patroonnummer, de naam, de kleur en de breedte. De vertegenwoordigers van de firma namen zulke boeken mee naar de handelshuizen. Wat er in dat boek zit, is het hele vak van Almelo in één band.

Het boek ligt sinds 2019 in mijn huis, in een kist. Het is getaxeerd en voor € 48.000 meeverzekerd op mijn inboedelpolis. De Stichting Draaddag Almelo vroeg dit voorjaar of het één dag te zien mocht zijn in De Spoelerij, de oude weverij waar ze nu ateliers en een café in hebben. Ik heb daar ja op gezegd, omdat het de laatste keer zou zijn. Ik heb namelijk besloten het boek te verkopen. De handelaar Victor Brouns uit Deventer bemiddelt voor een stichting in Gent die textielcollecties beheert. Zij bieden € 55.000 en beloven dat het boek bewaard en bestudeerd wordt. Hier in de buurt kon of wilde geen enkele instelling het kopen. Ik ben oud en ik wil het geregeld hebben. Niet iedereen vond dat een goed besluit, dat weet ik.

Voor de Draaddag heeft de stichting mevrouw Ilse Wegdam ingeschakeld, een textielrestaurateur. Zij is in augustus bij mij thuis geweest om het boek te onderzoeken en een rapport te maken. Op de Draaddag gaf zij drie keer een demonstratie: om elf uur, om één uur en om drie uur. Dan haalde ze het boek met handschoenen uit de vitrine, liet een paar stalen zien en vertelde over de weeftechniek. De vitrine is een glazen kap op een houten kast. Er zijn twee sleutels: één had mevrouw Wegdam, de andere hangt in het sleutelkastje in de kantine. Dat is mij zo verteld.

STUK 02

dossierpag. 007

Proces-verbaal van bevindingen: plaats delict

Verbalisanten Y. Lammers en R. Dijkhuis · ter plaatse zaterdag 13 september 2025, 16.50 uur

POLITIE · EENHEID OOST-TWENTE · RECHERCHE ALMELO-HAGEN
Proces-verbaal van bevindingen · PL0600-2025219874-2

Verbalisanten	Y. Lammers, rechercheur; R. Dijkhuis, hoofdagent
Locatie	De Spoelerij, voormalige weverij, Almelo
Melding	16.31 uur, door B. Wolters, beheerder

HET PAND

De Spoelerij is een voormalige weverij uit het eind van de negentiende eeuw, in de jaren tien van deze eeuw verbouwd tot bedrijfsruimte met ateliers, een café en een evenementenzaal. Het pand wordt beheerd door Spoelerij Beheer B.V.; beheerder ter plaatse is Bram Wolters. Op 13 september 2025 werd hier van 10.00 tot 17.00 uur de Draaddag gehouden, georganiseerd door de Stichting Draaddag Almelo. De beheerder schat het aantal bezoekers op ruim vierhonderd.

Het pand heeft één publieksingang (hoofdingang aan de straat, met balie). Aan de noordzijde zit een laaddeur naar de binnenplaats en de fietsenstalling; die deur is volgens de beheerder de hele dag vergrendeld geweest en alleen door hem te openen. De twee nooduitgangen zijn voorzien van een alarm dat in het technisch logboek wordt vastgelegd. Volgens de beheerder is er die dag geen nooduitgang geopend. Zie de plattegrond hieronder.